

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра політології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.І. Гурда

«12»

2022

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	МАГІСТЕРСЬКИЙ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	052 Політологія
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Політологія
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр політології

Запоріжжя, 2022

РОЗРОБЛЕНО кафедрою політології факультету соціології та управління Запорізького національного університету

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Кальцева С.І., к.політ.н., доцент, Цокур Є.Г., завідувач кафедри політології

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КАФЕДРОЮ ПОЛІТОЛОГІЇ «4» вересня 2022, протокол № 1

Завідувач кафедри політології

Д.політ.н., доцент
(наук. ступінь, вчене звання)

(підпис)

Цокур Є.Г.
(ПБ)

Схвалено науково-методичною радою факультету соціології та управління

Протокол від 12 вересня 2022 № 1

Голова НМР факультету

(підпис)

Горло Н. В.
(ПБ)

ВСТУП

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації практичної підготовки, системність, безперервність та послідовність змісту й завдань виробничих практик спеціальності 052 Політологія освітньої програми Політологія.

Наскрізна програма практичної підготовки складена на основі освітньо-професійної програми Політологія другого рівня вищої освіти (пр. №12 від 12.05.2022 р. Вченої ради ЗНУ) та відповідає стандарту вищої освіти спеціальності 052 Політологія.

Комплекс виробничих практик спрямований на формування умінь, навичок, компетенцій, що відповідають кваліфікації, яку отримує здобувач вищої освіти освітнього рівня магістр, та дає можливість займати відповідні посади

Рівень вищої освіти	магістр
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Політологія
Освітня кваліфікація	Магістр політології

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності, якими повинен оволодіти студент (згідно з освітньою програмою)
1	Виробнича практика	6	Запорізький національний університет	асистент	<p>ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</p> <p>СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти.</p> <p>СК03. Критичне осмислення проблем та</p>

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності, якими повинен оволодіти студент (згідно з освітньою програмою)
					<p>принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.</p> <p>СК08. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати політологічні дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p> <p>СК09. Здатність брати продуктивну участь у науковому співробітництві як на національному, так і міжнародному рівнях.</p>
2	Виробнича	6	Запорізька обласна рада та Управління з питань внутрішньої політики Запорізької обласної державної адміністрації Запорізька міська рада Районні адміністрації м. Запоріжжя Управлінські структури ОТГ Партійні осередки та представництва політичних партій у регіоні. Громадські суспільно-політичні організації та структури	політичний експерт, партійний менеджер	<p>ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</p> <p>СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та</p>

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності, якими повинен оволодіти студент (згідно з освітньою програмою)
					<p>закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.</p> <p>СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.</p> <p>СК08. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати політологічні дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p>

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Комплекс виробничих практик для здобувачів рівня вищої освіти магістра забезпечує такі програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПРН 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПРН 03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.

ПРН 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.

ПРН 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.

ПРН 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ПРН 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПРН 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

Виробнича практика асистентська. Мета асистентської практики – оволодіння студентами сучасними методами та формами організації освітніх процесів; формування у майбутніх фахівців, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, практичних прийомів та навичок науково-педагогічного досвіду.

Завдання практики: вивчити організаційну структуру освітньої організації та особливості її функціонування; визначити специфічні особливості політичних дисциплін і політичних процесів; розглянути принципи, чинники та форми організації освітніх процесів; дослідити моделі та методи організації навчання і критерії оцінювання знань; ознайомитись з програмами різних дисциплін навчального плану; сформувати вміння розробляти робочу програму з обраної дисципліни; засвоїти принципи та методи подання навчального матеріалу; розвинути власні аналітичні здібності на прикладі науково-педагогічної діяльності; виявити достатню самостійність, активність та ініціативність в процесі проходження практики; уміти виявити робочу ділову атмосферу під час навчальних занять, викликати інтерес студентів до тем занять, стимулювати їх аналітичне мислення і хорошу реакцію; підготувати та провести дві лекції та семінарське заняття; сформувати науково-педагогічні навички викладання матеріалу з обраної дисципліни, а також навички оцінювання знань учнів; набути практичні навички педагогічного досвіду; використовувати отримані знання протягом навчання у вузі безпосередньо під час навчального процесу в вищому навчальному закладі; оформити звіт відповідно з вимогами практики.

Зміст практики. На організаційних зборах студентам повідомляється мета практики. Протягом періоду практики студенти виконують завдання, працюючи на кафедрі політології з керівником практики та працівниками кафедри відповідно до профілю дисциплін. Практика проводиться в декілька етапів. 1) знайомство із організаційною структурою Запорізького національного університету, статутом закладу, принципами організації освітнього процесу, специфікою кафедральної роботи. 2) знайомство з навчальними планами та аналізі програм різних дисциплін. Студенти отримують вміння і навички розробляти робочу програму з обраної дисципліни; вміння розробляти тестові завдання, контрольні завдання та запитання. 3) студенти відвідують заняття керівника практики з кафедри політології. Студенти засвоюють основні педагогічні прийоми та методи подання навчального матеріалу; вміння використовувати відведений час для пояснення основних аспектів запропонованих тем; вміння будувати відносини зі студентами. 4) спрямований на опрацювання літератури з обраної дисципліни, визначення тем лекційних і семінарських занять та підготовку матеріалу до їх проведення. 5) магістри самостійно проводять дві лекції і семінарське заняття. На цьому етапі магістри отримують навички викладання матеріалу з обраної дисципліни; вміння поєднання теорії з практикою; навички оцінювання знань; вміння виявляти ініціативу; навички раціональної поведінки в стосунках із студентами; практичні навички науково-педагогічного досвіду. 6) передбачає обговорення результатів практики з керівниками практики та членами кафедри. 7) магістри підводять підсумки проходження асистентської

практики з обов'язковим написанням письмового звіту практики.

До початку практики магістри одержують консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки від керівника практики вищого навчального закладу, необхідні документи (оформлений щоденник і індивідуальне завдання тощо). Також керівник практики повідомляє студентам про систему звітності з практик, прийняту на кафедрі.

Виробнича практика. Мета практики: вивчення процесу взаємодії між суб'єктами та об'єктами управлінської діяльності на рівні області.

Завдання практики: ознайомлення з функціонуванням органів державного управління та місцевого самоврядування і партійних осередків та громадських організацій на рівні області; вивчення структури органів управління, особливостей їх функціонування; засвоєння технології прийняття і реалізації рішень в органі державної влади і місцевого самоврядування; отримання нової управлінської інформації; вивчення специфіки роботи партійних осередків та громадських організацій; ознайомлення з роботою органів влади в ОТГ; розвиток аналітичних вмінь у студентів на прикладі безпосередньої апаратної роботи з метою формування ефективної стратегії досягнення життєвого успіху; встановлення особистих контактів з метою їх реалізації в ході становлення професійної кар'єри.

Зміст практики. Практика проводиться на базі Запорізької обласної ради та Управління з питань внутрішньої політики Запорізької обласної державної адміністрації, Запорізької міської ради, районних адміністрацій м. Запоріжжя, управлінських структур ОТГ, партійних осередків та представництв політичних партій у регіоні, громадських суспільно-політичних організацій та структур.

Зустріч з керівництвом, ознайомлення з нормативною базою діяльності органів державного управління, місцевого самоврядування та партійних і громадських організацій. Ознайомлення з основними напрямками роботи функціонуванням органів державного управління та місцевого самоврядування і партійних осередків та громадських організацій на рівні області. Ознайомлення з механізмом підготовки політичних рішень, прийняття та контролю за їх виконанням. Проходження практичних блоків за напрямом діяльності органів державного управління, місцевого самоврядування та партійних і громадських організацій: 1) організаційна робота, підготовка аналітичного матеріалу, підготовка доповідної записки; 2) забезпечення діловодства, 3) організація контролю за вхідною документацією, 4) висвітлення роботи органів державного управління, місцевого самоврядування та партійних і громадських організацій у засобах масової інформації, 6) підготовка і захист компетенційно-структурного «пакету» діяльності органів державного управління, місцевого самоврядування та партійних і громадських організацій, який включає: основні принципи побудови і функціонування даного політичного інституту, схема його організаційної структури, таблиця розподілу цілей, завдань, функцій повноважень, практичні висновки та пропозиції.

Кожен студент отримує Типове індивідуальне завдання для проходження практики. Виконує запропоновані завдання, виконує окремі доручення спеціалістів, надає їм практичну допомогу у виконанні функціональних обов'язків.

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Контроль за роботою студентів під час практики здійснюють:

від університету: керівники практики, які відповідають за організацію практики, завідувачі кафедр, які забезпечують проведення практики, заступник декана факультету соціології та управління з навчальної роботи, декан факультету соціології та управління;

від бази практики: керівник практики від бази практики

Види та форми поточного та підсумкового контролю визначаються робочими програмами практик.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Основними видами звітної документації є звіт студента про проходження практики та щоденник практики. Інші види звітної документації визначаються робочими програмами практик, за пропозиціями кафедри політології та затверджуються радою факультету соціології та управління.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання роботи студентів під час проходження практик визначаються робочими програмами практик. Підсумки практик підводяться керівниками практики від кафедри політології на підставі оцінювання роботи студентів на базах практик, оформлення звітної документації та захисту звітів. Оголошення оцінок за проходження практик відбувається на підсумкових конференціях. Результати практик обговорюються на засіданні кафедри політології, науково-методичної та вченої ради факультету соціології та управління.